

Rím, jún 880

Milovanému synovi Svätoplukovi, slávnemu vladárovi.

Tvojej horlivosti chceme dať na vedomie, že keď náš spolubrat Metod, najdôstojnejší arcibiskup svätej Cirkvi moravskej, prišiel spolu s tvojím verným Zemežizňom pred prah svätých apoštolov Petra a Pavla a pred našu pápežskú tvár a prehovoril žiarivou rečou, spoznali sme úprimnosť tvojej oddanosti i želanie celého tvojho ľudu, ktoré prechováate voči apoštolskej stolici a našej otcovskej starostlivosti. Lebo z vnuknutia Božej milosti opovrhol si inými vládcami tohto sveta, z najvernejšej lásky si spolu so svojimi vznešenými vernými mužmi a s celým ľudom svojej ríše vyvolil blahoslaveného Petra, knieža apoštolského zboru a jeho námestníka za patróna a pomocníka i ochrancu vo všetkom a skláňajúc šiju pod ochranu jeho a jeho námestníka so zbožnou myslou túžiš s pomocou Božou zostať najoddanejším synom až do smrti. Nuž za túto takú pevnú vieru a oddanosť tvoju i tvojho ľudu s otvoreným náručím našej apoštolskej stolice, s nesmiernou láskou ťa objímame ako jediného syna a spolu so všetkými tvojimi vernými prijímame do svojho otcovského lona ako ovečky Pánove nám zverené a želáme si milostivo (:vás:) sýtiť pokrmom života a vo svojich neustálych modlitbách sa snažíme odporúčať ťa všemocnému Pánovi, aby si zásluhou orodovania svätých apoštolov mohol premáhať všetky protivenstva i na tomto svete a potom v nebeskej ríši s Kristom, naším Bohom, jasat'.

Vypočuli sme teda tohto Metoda, vášho ctihodného arcibiskupa, pred ustanovenými našimi bratmi biskupmi, či vyznáva vierovyznanie pravej viery a pri svätých bohoslužbách spieva tak, ako to v skutočnosti svätá cirkev rímska zachováva a ako to na šiestich svätých všeobecných synodách svätí otcovia podľa hodnovernosti evanjelia Krista, nášho Boha, vyhlásili a podali. On však verejne vyznal, že tak zachováva a spieva podľa učenia evanjelia a apoštolov, ako svätá cirkev rímska učí a ako podali [svätí] otcovia. My však po zistení, že je vo všetkých cirkevných náukách pravoverným a v službách [cirkvi] prospešným, poslali sme vám ho naspäť, aby znova spravoval zverenú mu Božiu cirkev. Dávame vám príkaz, aby ste ho prijali ako vlastného pastiera s dôstojnou poctou i úctou a radostnou myslou, pretože podľa rozhodnutia našej apoštolskej autority sme mu privilégium jeho arcibiskupstva potvrdili a stanovili, že s Božou pomocou zostane naveky platné, tak, ako sú z moci našich predchodcov ustanovené a potvrdené práva i výsady všetkých Božích cirkví. Pravda, v takom zmysle, aby sa podľa kanonickej tradície sám staral o všetky cirkevné záležitosti a vykonával ich akoby pod dohľadom Božím; veď jemu bol zverený ľud Pána a on bude vydávať účty za jeho duše.

Aj toho kňaza, menom Vichinga, ktorého si k nám poslal, vysvätili sme ako zvoleného biskupa svätej cirkvi nitrianskej; prikázali sme mu, aby svojho arcibiskupa vo všetkom poslúchal, ako to sväté kánony učia. Želáme si tiež, aby si nám tak isto so súhlasom a prezieravosťou samého arcibiskupa vo vhodnom čase poslal aj druhého schopného kňaza

alebo diakona, ktorého by sme tiež vysvätili za biskupa pre inú cirkev, kde by si biskupský úrad uznal za potrebný, aby spomenutý váš arcibiskup mohol potom s týmito dvoma nami vysvätenými biskupmi podľa apoštolského ustanovenia vysväcovať pre iné miesta, v ktorých biskupi majú a môžu dôstojne žiť. Avšak kňazom, diakonom alebo duchovným ktoréhokoľvek stavu, či Slovienom alebo príslušníkom ktoréhokoľvek kmeňa, ktorí žijú na území tvojej dŕžavy nariaďujeme, aby sa vo všetkom podriadili a poslúchali nášho už spomínaného spolubrata, vášho arcibiskupa, aby bez jeho vedomia vôbec nič nekonali. Ak by sa však zo vzdorovitosti a neposlušnosti opovážili vyvolať nejaké pohoršenie alebo rozkol a po prvom, ba ani po druhom napomenutí by sa vôbec nepolepšili, z našej moci nariaďujeme, aby ste ich podľa platnosti [tých] ustanovení, ktoré sme mu odovzdali a vám poslali, ako rozsievateľov kúkoľ a ďaleko vyhнали zo svojich cirkví a územia.

Napokon právom schvaľujeme slovienske písmo vynájdené nebohým Konštantínom Filozofom, ktorým nech zaznievajú chválospevy patriace Bohu, a nariaďujeme, aby sa v tomto jazyku hlásalo velebenie a skutky Krista, Pána nášho. Ved' zvelebovať Pána nielen troma, lež všetkými jazykmi pripomína nám Písmo sväté, ktoré prikazuje slovami: „Chváľte Pána všetky národy a oslavujte ho všetci ľudia.“ Aj apoštoli naplnení Duchom svätým hlásali veľké skutky Božie všetkými jazykmi. Preto aj Pavol, trúba nebies, hlása napomínajúc: „Každý jazyk aby vyznával, že náš Pán Ježiš je v sláve Boha-Otca.“ O týchto jazykoch nám dostatočne a zreteľne pripomína aj v prvom liste ku Korint'anom, aby sme hovoriac [rôznymi] jazykmi budovali Božiu cirkev. Ved' ani viera, ani náuka nijako neprekáža či už omše spievať v tomže slovienskom jazyku, či čítať sväté evanjelium alebo sväté čítanie Nového alebo Starého zákona správne preložené a vysvetľované, či spievať všetky iné hodinkové pobožnosti, pretože kto stvoril tri hlavné jazyky, a to hebrejský, grécky a latinský, ten aj všetky ostatné stvoril ku svojej chvále a sláve. Avšak nariaďujeme, aby sa vo všetkých kostoloch vašej krajiny čítalo evanjelium pre väčšiu slávu po latinsky a len potom preložené do slovienskeho jazyka zaznievalo do uší ľudu, nerozumejúceho latinskému slovu, ako sa to vraj v niektorých cirkvách robí. A keď sa tebe i tvojim veľmožom páči počúvať omše radšej v latinskom jazyku, prikazujeme, aby sa pre teba omšové obrady odbavovali po latinsky.

Dané v mesiaci júni, v trinástu indikciu.

Zdroj:

<http://www.biskupstvo-nitra.sk/1140-vyrocie-od-vydania-buly-industriae-tuae-prvej-pisomnej-zmienky-o-nitrianskom-biskupstve/>